

LUONNONSUOJELULAIN 29 § MUKAINEN PÄÄTÖS LUONTOTYYPIN SUOJELUSTA, KEMI

LUONTOTYYPPI Katajaketo

Alueen sijainti Kunta: Kemi

Kaupunginosa: 13. Peurasaari

Alueen omistajat / kiinteistötunnukset

Kemin kaupunki 240-403-94-1, 240-403-42-9, 240-13-9903-0

Suomen valtio/ Väylävirasto 240-871-1-4

Alueen pinta-ala Kalkkinokan katajaketo 0,739 ha.

Alueen kuvaus Kohde sijoittuu Kalkkinokantien ja radan länsipuolelle merenrantaan ja Kalkkinokalta hieman etelään rantavyöhykkeelle. Katajakedon läheisyydessä merenrannassa alueen asukkaat säilyttävät veneitä, alueella on nuotio- ja kokkopaikka. Välittömästi katajakedon etelärajaan rajoittuu erittäin uhanalaisen vaskisukkulakoi -perhosen hoidettu elinympäristö.

Lapin ELY-keskus on kartoittanut 13.8. ja 19.8 2019 luonnonsuojelulain (1096/1996) 29 §:n ja luonnonsuojeluasetuksen 10 §:n mukaisen suojellun luontotyypin Kalkkinokan katajakedon Kasvillisuudenkartoitus tehtiin valtakunnallisten perinnebiotooppien inventointi 2019-2021 hankkeen yhteydessä.

Kasvillisuuden kuvaus Perinnebiotooppikohteella Kalkkinokan keto on topografialtaan hyvin loivasti merta kohti laskeutuvan maaston ylimpiin osiin sijoittuva keskimäärin puolitoistametristä katajaa kasvava keto.

Osio koostuu katajikkoisesta kangas- ja heinäkedosta, jotka ovat äärimmäisen uhanalaisiksi luokiteltuja luontotyyppiä ja lukeutuvat luonnonsuojelulain luontotyyppiin katajakedot. Katajikkoisella kangaskedolla valtalajeina ovat mustikka, metsälauha ja puolukka. Muuhun luontotyyppiä esiintyvään lajistoon kuuluvat mm. kultapiisku, maitohorsma, ahokissankäpälä, siankärsämö, isoketosilmäruoho, punaherukka ja lillukka. Katajikon lomassa esiintyy paikoin myös runsaasti vadelmaa. Kangasketo on edustavuudeltaan valtaosin merkittävä ja kohoaa pienialaisesti luokkaan hyvä. Kangaskedon edustavuutta heikentävät katajien tiheys, sekä paikoin runsaina esiintyvät, luontotyypin umpeenkasvua edistävät ja/tai rehevöitymisestä hyötyvät lajit (vadelma, maitohorsma). Katajikkoisella heinäkedolla katajat ovat harvemmassa ja luontotyypin edustavuus on hyvä. Heinäkedon valtalajeina ovat nurmirölli, metsälauha ja siankärsämö. Sekä katajakedolla että muualla perinnebiotooppikohteen alueella esiintyy uhanalaisuusasteeltaan silmälläpidettäväksi luokiteltua

ahokissankäpäliä sekä äärimmäisen uhanalaista perämerenketomarunaa. Katajaketo on sekä luontotyypeiltään että lajistoltaan, kuin myös maisemallisesti arvokas osa perinnebiotooppikohdetta.

Hertta-rekisterin eliöt-osion mukaan (8.1.2020, SYKE) rajatun kedon alueella ja läheisyydessä on tiedossa olevia luonnonsuojelulain 42 §:n koko maassa rauhoitettujen kasvilajien esiintymiä, 46 §:n uhanalaisten ja silmälläpidettävien kasvilajien havaintopaikkoja, 47 §:n erityisesti suojeltavan lajin esiintymiä sekä luontodirektiivin (92/43/EY) liitteen IV b kasvilajien esiintymiä.

Perinnebiotooppikohteella esiintyy (liitteenä lajilista) yhteensä 12 puu- ja pensaskerrokseen kuuluvaa kasvilajia ja 58 kenttäkerrokseen kuuluvaa putkilokasvilajia. Kedolla esiintyy mm. ahokissankäpäliä (*Antennaria dioica*), isoketosilmäruoho (*Euphrasia stricta* var. *brevipila*), kissankello (*Campanula rotundifolia*), nurmitatar (*Bistorta vivipara*), pulskaneilikka (*Dianthus superbus*), nurmirölli (*Agrostis capillaris*) ja siankärsämä (*Achille millefolium*). Katajakedon kasvilajit liite 2.

Välittömästi ketoalueen eteläpuolella on tiedossa oleva vaskisukkulakoin (*Scythris productella*) havaintopaikka. Perhonen on erittäin uhanalainen (EN) ja luonnonsuojelulain 47 §:n mukaan erityisesti suojeltava laji (E). Lajin elinympäristöä on hoidettu viisi vuotta.

Luonnon tila ja edustavuus

Kalkkinokan katajaketo on luonnontilainen ja luonnontilaiseen verrattava alue. Katajaketo tarvitsee hoitotoimia mm. vanhoja kuolleita katajia ja haavan vesoja tulee poistaa, jolloin keto säilyy riittävän avoimena ja kohteen luonnon monimuotoisuus ketokasvillisuuden osalta turvataan. Alue on monimuotoinen ja edustava kokonaisuus.

Rajojen määrittäminen

Katajakedon rajat on määritetty GPS-laitteella.

Alueen käyttö

Luontotyyppin suojelupäätöksellä ei rajoiteta kohdealueen normaalia virkistyskäyttöä eikä veneiden pitämistä rannalla. Kohteella rajoitetaan käyttöä, joka muuttaa alueen luonnontilaa kuten rakentamisen, maaperän muokkaamisen sekä puuston ja kasvillisuuden poistamisen osalta. Kasvillisuutta hoidetaan kedolle laadittavan hoitosuunnitelman mukaisesti.

Päätös luontotyyppin suojelusta voidaan perustulla syystä myös purkaa, jos maankäyttö ja rakentaminen (esim. rautatie) erityisesti niin vaativat eikä vaihtoehtoja ratkaisua hankkeelle ole olemassa.

Kaavamerkintä

Asemakaavan kaavamerkinnät ovat: ranta-alueella puisto, PI ja rautatiealue, Lr. Lisäksi rautatiealueen itäpuolella puisto, VP (Kalkkinokanpuisto) ja asuinpienalojen korttelialue, AP.

Asemakaavan muutoksessa (vireillä) tulee päätöksellä suojeltu luontotyyppi osoittaa kaavamerkinnällä SL, luonnonsuojelualue ja LRT, rautatiealue, jolla ympäristö säilytetään. Luonnonsuojelualueet (SL) ovat luonnonsuojelulain nojalla pysyvästi suojeltuja alueita. Yksityiselle

kuuluville alueilla luonnonsuojelualue voidaan perustaa alueellisen ELY-keskuksen päätöksellä (MRL-opas 12, YM, 2010).

KUULEMINEN

Hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

LAUSUNNOT

Lapin ELY-keskus on 30.09.2019 pyytänyt lausunnot maanomistajilta.

Väylävirasto (05.11.2019 VÄYLÄ/6222/06.00.03/2019)

Lapin ELY-keskus on pyytänyt lausuntoa luonnonsuojelulain 29 §:n suojellun luontotyyppin rajausesityksestä. ELY-keskuksen kuulemiskirjeen karttaliitteen perusteella rajausta kohdistuu radan lounaispuolelle sisältäen alueita Väyläviraston hallinnoimasta lunastusyksiköstä (1:4) ja kahdesta kaupungin omistamasta kiinteistöstä (42:9 ja 9903:0).

Ratalain mukainen rautatien suoja-alue ulottuu 30 metrin etäisyydelle radan keskilinjasta. Suoja-alue ylittää esitetyn rajauksen kohteena oleville kaupungin omistamille kiinteistöille.

Väylävirasto katsoo, että mikäli luontotyyppi rajataan suoja-alueelle, radan suoja-alueella tulee varata mahdollisuus kaataa tarvittaessa raideliikenteen turvallisuutta vaarantavia riskipuita. Lisäksi tulee varata mahdollisuus tehdä rata-alueella normaaleja radan kunnossapidon edellyttämiä toimenpiteitä rautatieturvallisuuden niin vaatiessa.

Tämä koskee myös esimerkiksi radan sivuojen kunnostamista. Väylävirastolla tulee olla mahdollisuus käyttää torjunta-aineita vesakon torjunnassa. Väyläviraston arvio on, että katajakedon ominaispiirteiden turvaaminen ja rata- sekä suoja-alueen riski- ja muiden puiden poisto eivät ole ristiriidassa keskenään. Päätös luontotyyppin rajauksesta tulee toimittaa Väylävirastoon. Väylävirasto esittää, että mahdollisen myöhemmin laadittavan hoitosuunnitelman laadinnan yhteydessä virastoa kuullaan.

Kemin kaupunki (27.11.2019, sp, kaupungingeodeetti)

Kemin kaupungilla ei ole asiasta (LAPELY/3330/2019) lausuttavaa.

LAPIN ELY-KESKUKSEN PÄÄTÖS

Lapin ELY-keskus suojelee luonnonsuojelulain (1096/1996) 29 § 1 momentin 7 kohdan ja luonnonsuojeluasetuksen (170/1997)10 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaisesti Kalkkinokan katajakedon (0,739 ha). Alue on rajattu violetilla päätöksen liitekartassa.

Luonnonsuojelulain 29 § 1 momentin nojalla liitekarttaan merkityn alueen luonnontilaa ei saa muuttaa niin, että luontotyyppin ominaispiirteiden säilyminen vaarantuu.

Luonnonsuojeluasetuksen 10 § 1 momentin mukaan ominaispiirteitä ovat tietynlainen kallio- ja maaperä sekä niiden vesi- ja ravinnetalous ja näihin olosuhteisiin luontaisesti sopeutuneet eliölajit ja eliöyhdyskunnat.

Lapin ELY-keskus katsoo, että seuraavat toimet saattavat heikentää alueen ominaispiirteitä:

- rakennelmien, teiden ja venerannan rakentaminen
- maa-ainesten otto tai maa- ja kallioperän muuttaminen
- ojittaminen tai muu alueen vesitalouden muuttaminen
- katajakedon kasvillisuuden poistaminen ja vahingoittaminen, lukuun ottamatta hoitotoimia ja radan kunnossapitoa
- moottoriajoneuvoilla ajaminen
- kaikenlainen muu toiminta, joka saattaa vaikuttaa epäedullisesti alueen ominaispiirteiden säilymiseen.

Kun rautatien suoja-alue ulottuu 30 metrin etäisyydelle radan keskilinjasta luontotyyppin alueelle kaupungin kiinteistöillä, suojelupäätös sallii Väyläviraston kaataa tarvittaessa raideliikenteen turvallisuutta vaarantavia riskipuita. Väylävirastolle varataan mahdollisuus tehdä rata-alueella normaaleja radan kunnossapidon edellyttämiä toimenpiteitä rautatieturvallisuuden niin vaatiessa. Ojien kunnostaminen sallitaan. Mahdolliset radan siirtoa Peurasaarentien itäpuolelle koskevat toimenpiteet luontotyyppin läheisyydessä sallitaan. Väyläviraston on hyvä olla yhteydessä Lapin ELY-keskukseen, kun ko. suunnitelmat toimenpiteistä ovat Väyläviraston tiedossa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen 29 §:n 1 momentin kiellosta, jos kyseisen luontotyyppin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu tai luontotyyppin suojelu estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen (luonnonsuojelulaki 31 § 22.12.2009/1587).

Päätöksen perustelut

Luonnonsuojelulain 29 §:n luontotyypeillä tarkoitetaan luonnonsuojeluasetuksen 10 § 2 mom. kohdan 7 mukaan katajaketoja, jotka ovat muokkaamattomia puoliavoimia ja perinteisen maankäytön muovaamia tuoreita tai kuivia niittyjä. Alueella esiintyy katajaa maisemallisesti merkittävässä määrin ja katajien välissä on kallio- ja niittykasvillisuutta.

Katajakedot muistuttavat ominaispiirteiltään heinäketoja ja karuja pienruohoketoja. Katajaketoja voi esiintyä myös tuoreella pienruoho- ja heinäniityllä. Haapojen esiintyminen on tyyppillistä erityisesti umpeen kasvavilla entisillä laidunalueilla. Kalkkinokan kedolla kasvaa tiheästi haapaa katajikon läheisyydessä.

Rajatulla katajakedon alueella on pienialaisia keto- ja niittykuvioita, joiden on mahdollista kehittyä katajakedon suuntaan, mikäli katajat leviävät laajemmalle alueelle sekä luontotyyppin hoitotoimien vaikutuksesta.

Kalkkinokan katajakedon luontotyyppirajaukseen ei sisälly laajemman perinnebiotoopin (1,09 ha) kahta hakamaata eikä merenrantaniittyä. Merenrantaniityn ja tuoreen niityn vaihettumisvyöhyke sisältyy luontotyyppirajaukseen.

Katajakedon läheisyydessä on kesällä 2019 laajennettu uimarantaa poistamalla rantavedestä järvikortetta ja maa-ainesta. ELY-keskuksen katselmuksen (10.7.2019) ja kasvillisuuden inventoinnin mukaan maanmuokkaus ei ole kohdistunut katajakedon alueelle, joten alue on luonnontilainen tai siihen verrattava.

Alueen asukkaat ovat hoitaneet katajakettoa heinäniittyä ja tuoretta niittyä niittämällä ja vähäisessä määrin poistamalla puuntaimia. Alueen hoitamista on tarpeellista jatkaa. Jos suojeltuun luontotyyppiin kuuluvan alueen luonnonarvot ovat hävinneet, voidaan alueen suojelu lakkauttaa. Menettelystä on tällöin voimassa, mitä 1 momentissa säädetään (luonnonsuojelulaki 30 § 3 momentti).

Luonnonsuojelulaki ja sen nojalla tehdyt päätökset eivät rajoita sellaisen oikeuden käyttämistä, joka ennen rauhoitusmääräysten voimaantuloa perustettuna rasitteena, vuokraoikeutena tai muuna vastaavana oikeutena kohdistuu luonnonsuojelualueeseen (luonnonsuojelulaki 71 §).

Luontotyyppin rajauspäätöksellä ei ole vaikutusta maanomistukseen, kohteen maanomistusolot säilyvät ennallaan.

Sovelletut oikeusohjeet Luonnonsuojelulaki (1096/1996) 29 §, 30 §, 31 §, 70 §, 71 §

Luonnonsuojeluasetus (160/1997) 10 §, 12 §

Hallintolaki (434/2003) 62 § ja 62 a § (muutettuna lailla 432/2019)

KIELLON VOIMAANTULO

Luonnonsuojelulain 29 §:n 1 momentissa tarkoitettu kieltö tulee voimaan, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on päätöksellään määritellyt suojeltuun luontotyyppiin kuuluvan alueen rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut päätökset ovat voimassa mahdollisesta valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätös on voimassa toistaiseksi.

PÄÄTÖKSEN KUULUTTAMINEN

Lapin ELY-keskus pyytää Kemin kaupunkia ilmoittamaan kuntalain 108 § (19.12.2019/1406) mukaisesti yleisessä tietoverkossa kaupungin verkkosivuilla, että kuulutus ja päätös ovat hallintolaisissa määrättyllä tavalla nähtävillä Lapin ELY-keskuksen nettisivuilla osoitteessa www.ely-keskus.fi/lappi -> ajankohtaista -> kuulutukset -> ympäristö ja luonnonvarat.

JATKOTOIMENPITEET Katajakedolle laaditaan hoitosuunnitelma ja kohdetta hoidetaan suunnitelman mukaisesti mahdollisesti yhdessä lähialueen asukkaiden, yhdistysten, Kemin kaupungin ja Lapin ELY-keskuksen kanssa. Luontotyypin rajat merkintään tarvittaessa.

MUUTOKSENHAKU Tämä päätös on luonnonsuojelulain 30 § 2 momentin nojalla voimassa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei Pohjois-Suomen hallinto-oikeus toisin päättää.

Päätökseen saa hakea muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista lukien. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

JAKELU

PÄÄTÖS JA MAKSU Maanomistajille, saantitodistuksella maksutta.

Kemin kaupunki
Väylävirasto

Luontoympäristöyksikön päällikkö

Jari Pasanen

Ylitarkastaja

Pekka Herva

LIITTEET Kartta katajakedosta (1:900), liite 1

Katajakedon kasvilajit, liite 2

Valitusosoitus, liite 3

TIEDOKSI Ramboll Finland Oy, taru.rouvinen@ramboll.fi

Suomen ympäristökeskus, kirjaamo.syke@ymparisto.fi

Suomen luonnonsuojeluliitto, Lapin piiri, lappi@ssl.fi

© Metsähallitus 2020

0 10 20 Metriä

Liite 1. Kalkkinokan katajaketo violetti 0,739 ha. Laajempi perinnebiotooppi punainen 1,09 ha.

Kalkkinokan keto
Perinnebiotooppikohteella esiintyvät kasvilajit 2019
Inventoija Marianne Tolonen

Uhanalaisuusluokat NT: silmälläpidettävät, CR: äärimmäisen uhanalaiset
Perinnebiotoopeilla huomionarvoiset lajit *

Puu- ja pensaskerros

Haapa	<i>Populus tremula</i>
Harmaaleppä	<i>Alnus incana</i>
Hieskoivu	<i>Betula pubescens</i>
Kiiltopaju	<i>Salix phylicifolia</i>
Kataja	<i>Juniperus communis</i>
Pihlaja	<i>Sorbus aucuparia</i>
Kuusi	<i>Picea abies</i>
Pohjanpunaherukka	<i>Ribes spicatum</i>
Raita	<i>Salix caprea</i>
Rauduskoivu	<i>Betula pendula</i>
Tuomi	<i>Prunus padus</i>
Tyrni	<i>Hippophaë rhamnoides</i>
Vadelma	<i>Rubus idaeus</i>

Kenttäkerros

Ahokissankäpä	<i>Antennaria dioica</i>	* NT
Ahomansikka	<i>Fragaria vesca</i>	*
Aho-orvokki	<i>Viola canina</i>	
Ahosolaheinä	<i>Rumex acetosella</i>	
Heinätähtimö	<i>Stellaria graminea</i>	
Hiirenvirna	<i>Vicia cracca</i>	
Isoketosilmäruoho	<i>Euphrasia stricta</i> var. <i>brevipila</i>	
Isolaukku	<i>Rhinanthus serotinus</i>	
Isorölli	<i>Agrostis gigantea</i>	
Isotalvikki	<i>Pyrola rotundifolia</i>	
Jokapaikansara	<i>Carex nigra</i>	
Juolavehnä	<i>Elymus repens</i>	
Järviruoko	<i>Phragmites australis</i>	
Keltakannusruoho	<i>Linaria vulgaris</i>	
Karhunputki	<i>Angelica sylvestris</i>	
Keltaängelmä	<i>Thalictrum flavum</i>	
Kevätpiippo	<i>Luzula pilosa</i>	
Kielo	<i>Convallaria majalis</i>	
Kissankello	<i>Campanula rotundifolia</i>	
Koiranputki	<i>Anthriscus sylvestris</i>	
Korpikastikka	<i>Calamagrostis phragmitoides</i>	
Kultapiisku	<i>Solidago virgaurea</i>	
Kurjenjalka	<i>Potentilla palustris</i>	
Käenkaali, ketunleipä	<i>Oxalis acetosella</i>	
Lehtovirmajuuri	<i>Valeriana sambucifolia</i>	
Lillukka	<i>Rubus saxatilis</i>	
Luhtakastikka	<i>Calamagrostis stricta</i>	

Luhtalemmikki	<i>Myosotis scorpioides</i>	
Maitohorsma	<i>Epilobium angustifolium</i>	
Mesimarja	<i>Rubus arcticus</i>	*
Metsäkurjenpolvi	<i>Geranium sylvaticum</i>	
Metsälauha	<i>Deschampsia flexuosa</i>	
Metsätähti	<i>Trientalis europaea</i>	
Mustikka	<i>Vaccinium myrtillus</i>	
Niittymesiangervo	<i>Filago ulmaria</i>	
Niittynurmikka	<i>Poa pratensis</i>	
Niittynätkelmä	<i>Lathyrus pratensis</i>	
Nokkonen	<i>Urtica dioica</i>	
Nurmilauha	<i>Deschampsia cespitosa</i>	
Nurmirölli	<i>Agrostis capillaris</i>	
Nurmitatar	<i>Bistorta vivipara</i>	*
Nurmitädyke	<i>Veronica chamaedrys</i>	*
Nurmitähkiö, timotei	<i>Phleum pratense</i>	
Paimenmatara	<i>Galium album</i>	
Peltokorte	<i>Equisetum arvense</i>	
Perämerenketomaruna	<i>Artemisia campestris ssp. bottnica</i>	CR
Pietaryrtti	<i>Tanacetum vulgare</i>	
Piharatamo	<i>Plantago major</i>	
Pohjanlahdenlauha	<i>Deschampsia bottnica</i>	
Pulskaneilikka	<i>Dianthus superbus</i>	*
Puna-ailakki	<i>Silene dioica</i>	
Puna-apila	<i>Trifolium pratense</i>	
Punanata	<i>Festuca rubra</i>	
Puolukka	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	
Päivänkakkara	<i>Leucanthemum vulgare</i>	
Rantaluikka	<i>Eleocharis palustris</i>	
Rantatädyke	<i>Veronica longifolia</i>	*
Rantavehnä	<i>Leymus arenarius</i>	
Rentukka	<i>Caltha palustris</i>	
Rohtotädyke	<i>Veronica officinalis</i>	
Ruokohelpi	<i>Phalaris arundinacea</i>	
Ruohokanukka	<i>Cornus suecica</i>	
Sarjakeltano	<i>Hieracium umbellatum</i>	
Siankärsämö	<i>Achillea millefolium</i>	
Suo-orvokki	<i>Viola palustris</i>	
Syysmaitiainen	<i>Leontodon autumnalis</i>	
Tunturikurjenherne	<i>Astragalus alpinus</i>	*
Tupassara	<i>Carex nigra ssp. juncella</i>	
Valkoapila	<i>Trifolium repens</i>	
Vesisara	<i>Carex aquatilis</i>	
Viiltosara	<i>Carex acuta</i>	
Vilukko	<i>Parnassia palustris</i>	*

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella.

Valitusaika Valitus on toimitettava Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valituskirjelmän saa toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus tai tiedoksisaantitodistus. Jos kysymyksessä on sijaistiedoksianto, katsotaan tiedoksisaaminen tapahtuneen, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan saantitodistuksen tai tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Jos päätös on lähetetty postitse tavallisena kirjeenä, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun asiakirja on annettu postin kuljetettavaksi. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänä. Yleistiedoksiannossa katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jona asiakirja tai kuulutus sen nähtävillä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoitus

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin muutosta haetaan ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta haetaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti telekopiona tai sähköpostitse.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- saantitodistus, tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituksen toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies hallinto-oikeuden kirjaamoon. Omalla vastuulla valituskirjelämä liitteineen voidaan lähettää myös postitse, sähköisesti telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelämä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä. Telekopiona tai sähköpostilla lähetetyn valituksen on oltava toimitettuna niin, että se on käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu **260 euroa**. Tuomioistuinnmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus	
postiosoite	PL 189, 90101 Oulu
käyntiosoite	Isokatu 4, 3 krs, Oulu
aukioloaika	klo 8:00 – 16:15
puhelin	029 564 2800
telekopio	029 564 2841
sähköposti	pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

